

στρέφεται καὶ πρὸς ἡμᾶς ἐνίστε, καθῆκον ἡμῶν ἔσται νὰ προσπαθῶμεν νὰ δεικνύμεθα ἄξιοι τῆς κοινῆς ἐπιδοκιμασίας.

A. P. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΤΟ BOTANI. ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια· ἦδε προηγούμενον φύλλου).

ΙΙΗ'

* * *

* Η Γιαννοῦλα

Δημόδης παροιμία λέγει. «Τῶνα καρφὶ βγάζει τὰ λάλλο». «Οπως ἐκβληθῇ τελείας ἕρως τις ἀπὸ ἀνθρωπίνης καρδίας ἀνάγκη νὰ εἰσέλθῃ ἔτερος. Τοῦτο εἶχε συμβῆ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νεκροῦ ἀγρότου.

Πρὸ τεσσάρων πέντε μηνῶν, ὅτε τὸ τάγμα αὐτοῦ ἥδειςενέν Χαλκίδι, συνήντησεν ἐκεῖκατὰ τύχην νέαν χωρικήν, ἡτις εἶχεν ἔλθη μετὰ τῆς μητρός ὡς μάρτυς ποινικῆς δίκης ἐν τῇ συνόδῳ τοῦ κακουργοδικείου ἐκδικαζομένης. Χωρικοὶ δύο εἶχον συμπλακή ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ ὁ ἔτερος πλήξας διὰ τῆς ἀξίνης τὸν ἀντίπαλον ἐπλήγωσε θανατίμως. Η Γιαννοῦλα—οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ χωρική—παρίστατο κατὰ τὴν ἕριδα καὶ ἐκλήθη ὅπως μαρτυρήσῃ κατὰ πόσον ὁ φονεὺς ἐνήργησεν ἀμυνόμενος κατὰ τοῦ ἐνόπλου ἀντιπάλου.

Τῇ νεωτάτῃ, μόλις δεκαεπτάτετις, ἔχει οὐλλον ἡ καστανή, ἀνθηροτάτην ἔχουσα τὴν μορφὴν καὶ μικρὸν ἀλλ’ εὐσταλὲς τὸ σῶμα. Ἐπὶ τοῦ συνόλου αὐτῆς ἡτο ἐπικεχυμένη φυσική τις χάρις, ἡτις καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ πολλὴν ἐνεποίησεν αἰσθησιν. Καὶ οἱ δικασταὶ καὶ οἱ δικηγόροι ἔλεγον κατόπιν :

— Τί χαριτωμένη χωριατοποῦλα!

Ο Γιαννοῦς συνήντησεν αὐτὰς παρὰ τὴν γέφυραν τοῦ Εὔριπου, ἐνθυμηθεὶς δ’ ὅτι εἴχεν ἰδῆ ποτε ἐν Ξηροχωρίῳ τὴν πρεσβυτέραν χωρικὴν ἐπλησίασε καὶ ἀπέτεινε τὸν λόγον. Αἱ δύο γυναικεῖς μόναι ἐν ἀγνώστῳ πόλεις ηγαριστήθησαν τὰ μέγιστα εὑροῦσαι ἐν τῷ συνεπαρχιώτην αὐτῶν οὐχὶ δὲ καὶ ἐντελῶς ἀγνωστον, καθότι ἡ μήτηρ ἐγνώριζε τὴν σύζυγον τοῦ θείου του, τοῦ Ζάχου Μυλωνᾶ. Αἱ δύο χωρικαὶ ἦσαν ἐκ Βερβάρας, χωρίου τοῦ δήμου Αἰδηψίων γνωστοῦ διὰ τὸν θυμασίον οἶνον, δην παράγει. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἡτο καὶ ἡ θεία Μυλωνοῦ πρὸ εἴκοσιν ἥδη γρόνων ἐν Γούθεις ἔγκατεστημένη.

Ο στρατιώτης ἐγένετο δόηγος αὐτῶν ἀνὰ τὴν πόλιν καὶ συνεδείπνησεν ἐν μαχαιρεῖῳ. Μετὰ τῆς Γιαννούλας ὄλγους μόνον λόγους ἀντήλ-

λαξε, διότι παρίστατο πάντοτε ἡ μήτηρ, ἀλλὰ τὰ βλέμματά των πλέον ἡ ἀπαξίσυνητήθησαν, καὶ πλέον ἡ ἀπαξίσυνητηθησαν, καὶ πλέον ἡ ἀπαξίσυνητηθησαν, διέστειλε τὰ ροδαλὰ χείλη τῆς κόρης. Τὴν ἐπιοῦσαν αἱ χωρικαὶ ἀπῆλθον εἰς τὸ χωρίον αὐτῶν διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ ὁ Γιαννοῦς προέπεμψεν αὐτός.

Η μήτηρ ἐπανειλημμένως προσεκάλεσεν αὐτὸν να ἔλθῃ εἰς Βερβάραν μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατεῖ ἀφεσιν. Ή δὲ κόρη σφίγγουσσα τὴν χεῖρά του κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ χωρισμοῦ ἐψιθύρισεν ἐρυθριώσα καὶ τόσον σιγὰ ὥστε νὰ μὴν ἀκουσθῇ ὑπὸ τῆς μητρός :

— Νάρθης τὸν Τρυγητὴ δίχως ἄλλο!

— Θάρω, ἀπεκρίνατο δ στρατιώτης.

Σφοδρὰν ἡσθάνθη λύπην ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τῆς μικρᾶς χωρικῆς. Διψῶν καθαρὸν ἀέρα ἐπλανήθη ἀνὰ τὴν ἀκτὴν καὶ ἐπιμωρήθη σημειωθεὶς ἀπὸν κατὰ τὴν ἀποχώρησιν. Τὴν πρώτην λύπην ἐμάλακε κατὰ μικρὸν γλυκεῖα ἡ προσδοκία τῆς ἐπανόδου. "Αλλως δὲ οὐδὲν ἐβλεπε κώλυμα πρὸς πλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας αὐτοῦ. Η Γιαννοῦλα ἡτο μοναχοκόρη ὁρφανὴ πατρός, εὗπορος καὶ ἔξ έντιμου οἰκογενείας. Ἡδύνατο κάλλιστα νὰ τὴν νυμφευθῇ. Ο Φωκίων εἶχεν ἥδη ἀποκατασταθῇ, ἥρχετο λοιπὸν ἡ σειρά του.

Οὕτως ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ νέος ἕρως ἐνεθρονίσθη, ἥρεμος οὐτος, ἀθόρυβος, εἰρηνικός, εἰς ὠρισμένον σκοπὸν ἀποθέλεπων, ὅλως ἀντίθετος τοῦ πρὸς τὴν ἀθιγγανίδα παλαιοῖο ἔρωτος. Καὶ ἡτο ἐπίσης ὡς γυναικεῖος τύπος ἡ Γιαννοῦλα καθ’ ὅλα ἀντίθετος πρὸς τὴν Διαβολόσπιθαν. Η ἀνθρωπίνη καρδία ζητεῖ συνήθως ἐν δευτέρῳ ἔρωτι διὰ δὲν ἔσχεν ἐν τῷ πρώτῳ. Ο ἀγαπήσας πρώτην γυναικαὶ μελαγχολικόν, ὑψηλήν, ἀρρενωπήν, ἐκλέγει τὴν δευτέραν ἐρωμένην ξανθήν, μικράν, ἥμερον.

Τὴν ἐποχένην ἀπὸ τῆς ἀφίξεως πρωΐαν δι Γιαννοῦς, φέρων ἔτι τὴν στρατιώτικὴν στολὴν, ἔσπευσεν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ θείου Μυλωνᾶ κατοικοῦντος πάντοτε ἐν τῷ ὄροφον. Εὔρε δ’ αὐτὸν ἀλευρωμένον ὡς ποντικὸν καὶ ἐν ταῖς περιπτύξεσιν ἐλεύκανε τὸ στῆθος καὶ τὰς χειρίδας τοῦ στρατιώτικοῦ ἐνδύματος. Η θεία, ἡτις ἡτο ὄλιγον κωφὴ καὶ ἔζυμων τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐν τῷ προσυλίῳ πίτυρα διὰ τὰς ὄρνιθας καὶ τὰς νήσσας, δὲν ἥδυνατο νὰ ἐννοήσῃ διατὶ δ σύζυγος ἐκάλει εὐτὴν ἐπανειλημμένως ἐκ τοῦ μικροῦ παραθύρου προσβαλὼν τὴν κεφαλὴν καὶ ἔχειρονόμεις ἔρωτῶσα. Αλλ’ ὅτε δ ἀνεψιός κατῆλθον εἰς συνάντησιν αὐτῆς κατέλιπε τὰ πίτυρα, ἐφ’ ὃν λάριξ ἐπέπεσαν τὰ ἀνυπομονοῦντα πτηνά, καὶ ἐν εὐαρέστῳ ἐκπλήξει ἔσπευσε νὰ ἐναγκαλισθῇ καὶ ἀσπασθῇ αὐτὸν ἀναστρέφουσσα τὰς παλάμας δπως μὴ ρυπάνῃ τὴν στολὴν του. Καὶ δ γέ-

ρων ἀπὸ τοῦ φεγγίτου ἐμειδία δεικνύων τὴν γλώσσαν αὐτοῦ καὶ τὰ ὅτεν ὁδόντων οὖλα.

Ἡ κυρά Μυλωνοῦ συνέθεοσα ἐκ τῆς πρώτης διαχύσεως ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὴν καταλειφθεῖσαν σκαφίδα. 'Αλλ' ἦτο πλέον ἀργά! Αἱ ὄρνιθες καὶ αἱ νῆσσαι ἐν συναγωνισμῷ ἀδόηφαγίας εἰχον ἀνατρέψη αὐτὴν καὶ κατέτρωγον καὶ κατεπάτουν ἐρίζουσαι τὰ χυθέντα πίτυρο. Η γραῖα ἐξερράγη εἰς ὕδρεις καὶ ἀράς:

— Νὰ μὴ σᾶς εὕρῃ ὁ χρόνος, λιμαστένα!... Φάτε ποῦ νὰ σᾶς φάγῃ ἡ ἀλεποῦ κατὰ ποῦ τὰ κάνατε!... Καὶ ἀφ' οὐ ἐξέτεινε πρὸς τὸν συρφετὸν τῶν πτηνῶν ἀνοικτὰς τὰς παλάμας, μετ' ἀποτροπιάσεως μορφάζουσα, εἶπε στραφεῖσα πρὸς τὸν καγγάζοντα ἀνεψιόν :

— Σύρε ἀπάνου μὲ τὸν μπάρμπα σου κ' ἔφτασα. Νὰ νιφτῶ ἐδῶ 'σταύλακι τοῦ μύλου...

Μετ' ὀλίγον ἡ συνδιάλεξις κατέστη ζωηρότατη ὑπὸ τὸν μονότονον τριγμὸν τοῦ μύλου. 'Ο Γιαννιὸς ἡνχγκάσθη νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ πάλιν τὰ περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ βίου καὶ τῆς ζωῆς τῶν πόλεων, ἀνυπομονῶν νὰ εὕρῃ κατάληκον περίστασιν, δύποτε δηλώσῃ τὸν κύριον σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεως. 'Ο θεῖος παρέσχε λαβὴν πρὸς τοῦτο :

— Τόρα νὰ τοῦ 'θροῦμε μιὰ νύφη καὶ νὰ τὸν νοικοκυρέψουμε πλειά· καιρός του εἶνε! εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν ἐπὶ σάκκου ἀλεύρου καθημένην σύζυγον καὶ τύπτων τὸν ἀνεψιὸν θωπευτικῶς ἐπὶ τῆς ράχεως.

— Καὶ γιατί τάχας νὰ μὴν τὴν εὔρω μονάχος μου; ὑπέλαχεν ἐκεῖνος πονηρῶς.

— Μικρὸς εἰν' ἀκόμη, ἀσ' τὸν νὰ χαρῇ τὴν γένοτη του, εἶπεν ἡ θεῖα.

— Τί μικρός, γυναική; ἡ μικρὸς μικρὸς παντρεψόυ, ἡ μικρὸς καλογερέψου, λε' ἡ παροιμία. Δὲν τὸν ἀκοῦς πῶς μιλάει; ἔχω μιὰ ὑποψία πῶς τὴν ἔχει ματζιασμένη κι' δῆλας τὴν λεγάμενη.

— Σὸν εἰν' ἔτοις ἀλλάζει, ἀπεκρίνκτο συμβιθεστικῶς ἡ γραῖα· ἀμα πούρχεται τὸ πρᾶγμα ἀπ' τὴν καρδία... Αἱ Γιαννιὲ, κάτι πεμψιγγέλης...

— Τὸ λοιπόν, θειά, ἀφοῦ καὶ τἀφερε ἡ κουβέντα θὰ σ' τὸμοιούσω.

Καὶ ἀφηγήθη τὴν μετὰ τῆς Γιαννούλας συνάντησιν ἐν Χαλκίδῃ καὶ ἐξωμολογήθη τὴν γλυκεῖναν συμπάθειαν, ἥν ἔπειτε συνέλαβε πρὸς τὴν χαρίσσαν κόρην. 'Η θεῖα ἔτεινε τὸ οὖς ἀκροωμένη μετὰ πρωτρανῆς εὐχαριστήσεως καὶ ὁ θεῖος πρωσένευεν ἐπικροτῶν.

— Τὸ χέρι σου, Γιαννιέ, καὶ τελειωμένη σ' τὴν ἔχω τὴν δουλειά! ἐρώνησεν ἐν τέλει τελευσα πρὸς τὸν νέον τὴν ζεῖρα.

Καὶ προσέθηκεν ὅτι ἦτο παλαιά φίλη τῆς ἀδελφῆς τῆς κυρά Φωταίνας, τῆς μητρὸς τῆς Γιαννούλας, μεθ' ἧς τὸ συνομίληκος καὶ ἔγνωριζε

καλλιστα τὴν οἰκογένειάν των. Τὴν Γιαννούλαν δὲν εἶχεν ἰδῆ, μὴ ἐπισκεψεῖσα πρὸ δεκαπενταετίας τὸ χωρίον, ἀλλ' εἴκαζεν ὅτι θὰ ἦτο εὔμορφος, διότι καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς ἦτο εὔμορφος ἀλλοτε. Δὲν ἀπέκρυψεν δὲ ὅτι ἡ σθάνετο μεγάλην χαρὰν ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι ὁ ἀνεψιός θὰ ἐνυμφεύετο γυναῖκα ἐκ τοῦ χωρίου, ἐξ οὗ καὶ αὐτὴ κατήγετο. "Οτι θὰ ἐδέχοντο τὴν πρότασιν ἐκ μέρους τῆς νύμφης οὐδόλως ἀμφέβαλλε: δὲν εύρισκονται εὐκολα γκαμβροὶ ως ὁ Γιαννιός.

'Η δύοις τοῦ νέου ἡκτινοβόλει ἐκ χαρᾶς ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς θείας, ἡτις προσεφέρετο καὶ νὰ μεταβῇ ὡς τάχιστα προϊενήτρια, νὰ πάῃ λόγῳ κατὰ τὴν φράσιν τῶν χωρικῶν.

— Νὰ σου 'πῶ, θειά, καλὰ καὶ ἀγια αὐτά, μὰ δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε τοῦ κεφαλιοῦ μας πρῶτα πρέπει νὰ πάρουμε καὶ τὴ γνώμη τοῦ ἀφέντη μου καὶ τῆς μάνας μου. Τοῦ λόγου σου θὰ τὰ φέρης ἔτσι τεχνικὰ κατὰ πῶς πιτηδεύεσαι, νὰ τοὺς πῆς τάχας πῶς ἀπὸ σένα ἔρχεται, ὅχι πῶς ἔγω σου μολόντα τίποτις.

Συνεφωνήθη λοιπὸν μετὰ δύο τρεῖς ἡμέρας ἡ θεῖα Μυλωνοῦ νὰ λάβῃ ιδιαίτεραν συνέντευξιν μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός.

'Ο Μυλωνᾶς εἶχε κατέληθη ἐν τῷ μεταξὺ, δύποτε παραλάβῃ φορτίον σίτου πρὸς ἀλεσιν. "Οτε δ' ὁ Γιαννιός ἐχαιρέτιζεν αὐτὸν ἐν ἀγαλλιάσει ἐπὶ τῇ εύτυχεϊ ἐκβάσει τῆς ἐπισκέψεως, ὁ γέρων ἔσεισε τὴν κεφαλὴν μετὰ πονηρίας ἐπισείων τὸν λιχανόν:

— Κίντι μωραΐτη, εἶπε, γι' αὐτὸ μοῦρθες τάχας νὰ ιδῆς τὸν μπάρμπα σου τὸν Μυλωνᾶ ταχινό, ταχινό!...,

Καὶ ἐπέλεξεν οἵονει συμβουλευτικῶς πρὸς τὸν ἀνεψιόν.

— 'Αγάπη θέλει φρόνησι, θέλει ταπεινοσύνη, θέλει λαγῆν περπατησά κι' ἀετοῦ γληγορωσύνη!

'Ημέρας τινάς μετὰ ταῦτα ἡ κυρά Μυλωνοῦ μετά τινας συζητήσεις λαβούσα τὴν συγκατάθεσιν τῶν γονέων τοῦ Γιαννιοῦ, πρὸς οὓς ἀνεκάλυψεν δληγη τὴν ἀλήθειαν, περὰ τὰς ἀποτροπὰς αὐτοῦ, ἀπήρχετο ἔφιππος καὶ συνοδευμένη ἀπὸ τὸ κοπέλλι τοῦ μύλου εἰς Βαρβάραν πέντε περίπου ὥρας ἀπέχουσαν τῶν Γουδῶν. Καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἐπανῆλθε θριαμβευτικῶς φέρουσα εἰς τὸν ἀγυπομονοῦντα ἐρωτόληπτον τὴν πλήρη ἀποδοχὴν τοῦ προταθέντος συνοικεσίου.

ΙΘ'.

* * * Ικετίας καὶ ἀπειλας.

Κατὰ τὰ ἀγροτικὰ ἔθιμα τὸ συνοικέσιον ἐτηρήθη μυστικὸν μέχρις οὐ λάβῃ ἐπισημον κύρος, ἥτοι μέχρις οὐ οἱ μελλόντιμοι ἀνταλλάξουν τὰ δῶρα, τὰ σημάδια. 'Ο Γιαννιός μετέθη μετὰ τῆς μητρὸς εἰς Επροχώριον, ὅπου ἡγόρασε τὴν νενικμισμένην λουρίδα, ἀργυροῦν κόσμημα, ὅπερ

φέρεται ύπο τὴν σιαγόνα καὶ ἀρμόζεται ἐπὶ τῶν κροτάφων, διακρίνει δὲ τὰς μεμνηστευμένας καὶ ὑπάνδρους γυναικας ἀπὸ τῶν ἄγαμων. Οἱ κόσμοι οὗτοι εἰναι τὸ σημάδι τοῦ γαμβροῦ. Ἡ δὲ προξενήτρια ὥφειλε νὰ ἐκδράμη πάλιν εἰς Βαρβάραν ἵνα προσενέγκῃ τῇ νύμφῃ τὸ δῶρον καὶ λάθη παρ' αὐτῆς χρυσοποίιλτον σακκούλαν καὶ μαντίλιον περικέντητον ώς σημαδία διὰ τὸν γαμβρόν.

Εἴθις δὲ τότε ἡ μὲν κόρη θὰ περιήρχετο τὸ χωρίον ἐπιδεικνύουσα τὸ ἀργυροῦν κόσμημα, δὲ νέος θ' ἀνήρτα ἀπὸ τῆς ζώνης τὴν σακκούλαν καὶ θὰ ἐσφήνου ἐν τῷ σελαχίῳ τὸ μαντίλιον, σαφῆ τοῦ ἀρραβώνος μαρτύριο.

Τὴν θείαν μεταβαίνουσαν εἰς Βαρβάραν ὁ Γιαννιὸς συνώδευσε μέχρι Επροχωρίου, ὅπου καὶ ἀλλη τις ἔργασία ἐκάλει αὐτόν. Ἀλλ' ἐκείνη μὲν ὥφειλε νὰ διανυκτερέυσῃ παρὰ τῇ κυρᾳ Φώταινῃ, δὲ ἀνεψιὸς ἐπανῆλθεν αὐθημερὸν εἰς τὸ χωρίον,

Μόλις ἀπέθηκε τὸ τράστον καὶ ἐκάθισεν ἔξω παρὰ τὸν κλίθανον ἡ μήτηρ, ητις ἐζύμωνε, εἰπεν αὐτῷ:

- Ἀλήθεια δὰ τὰ συχαρίκια;
- Τὶ συχαρίκια;
- Προφὲς τὸ ἐμελέτησες καὶ σήμερις μᾶς κόπιασε.
- Ποιὸς τὸ λοιπόν;...
- Ο Γυφτοκάθουρας μὲ τὴν τσοῦπά του.

Ο Γιαννιὸς κατέστη πελιδνός· κρύος ίδρως περιέχουσεν αὐτόν.

Ἡ ἀθιγγανὶς ὑπολογίσασα ἀκριβῶς πότε θὰ ἐπκνήρχετο ἐκ τοῦ στρατοῦ, ἐπανῆλθε καὶ ἐκείνη εἰς τὸ χωρίον. Καὶ ἐπιπτεν ἐκεῖ αἴρυνς φραγμὸς εἰς τὴν μελετωμένην εὐτυχίαν του, παρενετίθετο μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Γιαννούλας ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐκυρεῦτο δὲρραβών αὐτῶν. Οἴα σατανικὴ ἀληθῶς σύμπτωσις!

Καὶ τώρα τὶ ὥφειλε καὶ τὶ ἡδύνατο γὰρ πράξῃ; Πρὸ παντὸς ἐσπευσε νὰ ἀπομακρυνθῇ τοῦ πατρικοῦ οἴκου φοβούμενος τὰ ἐρευνητικὰ τῶν γονέων βλέμματα.

— Γιὰ ποῦ τῶθκνες; ήρώτησεν ἡ μήτηρ ίδου-σα αὐτὸν διπλοφοροῦντα.

— Πάω 'ςτὰ καλαμπόκια, ἐτραύλισεν δὲρρότης.

Κατῆλθεν εἰς τὰ Τουρκομάνικα καὶ ἐκάθησεν ἐν κρυπτῇ θέσει μεταξὺ τῶν θάμνων. "Ηθελε νὰ συναθρίσῃ τὰ ἰδέας του νὰ λάθῃ ἀπόφασίν τινα· καὶ δὲν ἡδύνατο. "Εφευγον αὐταῖς τῆδε κακεῖσε ἀπὸ τοῦ συγκεχυμένου λογικοῦ του, ως ἵχθις ἀπὸ τετρημένου δικτύου. Ἡτο τόσω συγκεχυμένος ὥστε οὐδὲ ἡκουσε τριγμὸν τῶν κλάδων ἐγγύς, ἐγγύτατα. Καὶ αἴρυνς δύο βραχίονες περιέβαλον τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἐν στόμα κατὸν ώς ἀνθρακές ἐκόλλησεν ἐπὶ τὰ κείλη του.

"Αν ὅφεις ὄργυιαῖς οὖσαις καὶ ἔδακνον αὐτὸν, δὲ Γιαννιὸς δὲν θὰ ἡσθάνετο τὴν φρίκην ἢν ἡσθάνθη ἐπὶ τῇ περιπτύξει ἐκείνη τῆς ἀθιγγανίδος.

— Σ' ἐτρόμαξα, Γιαννιγέ; ήρώτησεν αὕτη ἐκπλαγεῖσα. Τί νὰ κάνω; δὲν βάσταξα πλειά. Δυὸς χρόνια, δύο ἀτέλειωτα χρόνια σὲ λαχταροῦσα. "Αμα ποῦ σκοτείνασε ἡρθα καὶ γύριζα 'ς τὸ σπίτι σας παγάνα, σὰν τὴν ἀλεποῦ ποῦ φυλάει γιὰ κότταις. Σὲ εἶδα ποῦ κατέβηκες μονάχος καὶ σ' ἐπῆρα τὸ κοντό.

Ο χωρικὸς ἔμεινε μετὰ τὸν πρῶτον σπασμὸν τοῦ τρόμου ψυχρός, ἀκίνητος, ως ἀπολιθωθείς. Καὶ ἡ νεᾶνις ἐκάθισε κάτω παρ' αὐτῷ καὶ κλίνασα πρὸς τὰ γόνατά του ἀνέτεινε τὸ βλέμμα προσπαθοῦσα νὰ διακρίνῃ ἐν τῷ σκότει τῆς μορφῆς αὐτοῦ τὴν ἔκφρασιν καὶ ἐθώπευε διὰ τῶν χειρῶν τὰς παρειάς αὐτοῦ καὶ τὴν κόμην.

— Μὰ τί ἔχεις τὸ λοιπόν; Μένεις σὰν ξύλο, σὰν λιθάρι... οὔτε μιλεῖς, οὔτε σαλευεις! Εφώνησεν ἡ Ζευφύρα.

Ο Γιαννιὸς ἀντὶ ἀπαντήσεως ἤγέρθη ἵνα φύγῃ. Ἀλλ' ἡ νεᾶνις ἐσύρθη ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ περιπτυξαμένη τοὺς πόδις αὐτοῦ ἤρξατο ὀλολύζουσα!

— Ποῦ πᾶξ;.. τί σούκανα;

Ο χωρικὸς προσεπάθει ν' ἀπαλλαγῇ:

— "Ασε με, εἶπε διὰ φωνῆς τεταρχημένης, ἔχω δουλεῦα 'ς τὸ χωριό.

— Δὲν μ' ἀγαπᾶς πλειά, δὲν μ' ἀγαπᾶς... ἀλλην ἀγαπᾶς.... Καὶ διεκόπτετο ὑπὸ λυγμῶν προφέρουσα τοὺς λόγους τούτους.

— Τὸ λοιπόν ναι! ἀπεκρίνατο ἐντόνως ὁ χωρικὸς, ἀλλην ἀγαπῶ καὶ παντρεύομαι, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σ' τὸ βαστήζω κρυφό, αὔριο θὰ τὸ μάθη διό τὸ χωριό.

Η ἀθιγγανὶς ἀνετινάχθη καὶ ἐστάθη πρὸ αὐτοῦ:

— Παντρεύεσαι λέσ καὶ δὲν ξεκολλάει ἡ γλώσσα σου σύρριζανά πέση χάμου! Παντρεύεσαι λέσ καὶ δὲν ξεράνονται τὰ χείλια σου σὰν τὰ σύκα 'ς τὸ φύρνοι..

— Νά σου πῶ! ἀς ἀφήσουμε τὰ τρελλὰ λόγια καὶ ἀς μιλήσουμε γενωστικώτερα. Δέν ἤμαστε παιδιὰ τόρχ πλειά! ὑπέλαθεν ὁ χωρικὸς διὰ φωνῆς, ἢν μάτην προσεπάθει νὰ καταστήσῃ ἡρεμον.

— "Α, ἤμαστεν παιδιὰ τὸ λοιπόν, δταν μ' ἔσερνες 'ς τὰ πόδια σου μὲ τὰ γητέμματα καὶ μ' ἔξεπλάνευες μέσ' 'ς τὸ μαῦρο σκοτάδι τῆς νύχτας! "Α, ἤμαστεν παιδιὰ, δταν μούταξες καὶ ἔβανες δρόκους 'ς τὸν οὐρανὸν καὶ 'ς τὴν γῆ πᾶς σὰν ματαγγυίσης θὰ ματασμίζουμε γιὰ πάντα. Τόρα γίναμε μεγάλοι, γίναμε ἀντρες, ποῦ μάθαμε νὰ παρατοῦμε τὰ δύστυχα κορίτια ἔρημος καὶ πλανεμμένας 'ς τὴν μαύρη τους μοῆρα!

Τόρα γίναμε μεγάλοι ποῦ κυττάζουμε ναύρουμε νύφη μὲ τάσημένικ τάρματα, τὰ κεντιστὰ τὰ ροῦχα!

Απήγγειλε ταῦτα γοργῶς καὶ μετὰ εἰρωνείας, έν ἡ ὑπελάνθανέ τις ἀπειλή, καὶ ἔσειε τὸν χωρικὸν κρατοῦσα ἀπὸ τῶν βραχιόνων. Ο Γιαννιώς δὲν ἦδυνόθη πλέον νὰ κρατήσῃ τὴν ὄργην του:

— Νὰ σου πῶ, ἀπεκρίνατο βιαίως συλλαβῶν τὰς δύο αὐτῆς χεῖρας καὶ νευρικῶς συσφίγγων ἐν τῇ παλάμη. Μὴ θαρρέψῃς πῶς ἔχουν πέρασι τὰ παληγάτας παραπούνισματα! Μὴ μ' ἀραδιάζῃς πλανέμματα καὶ μάγια καὶ βοτάνια. Δέν εἶμαι πλειά τ' ἀνήδερο τσοπανόπουλο που γύρναγε τὴς ἐρημιαὶς μὲ τὸ κοπάδι. Ξέρω πῶς ὅλα ἔκεινα ἦταν τέγναις καὶ μαργιολάξις σου. "Εχεις τόση διαβολική ποῦ κατάλαβες τί σεβδᾶ μοῦ εἰχες ἀνάψη 'ς τὴν καρδιά. Εἴπεις μὲ τὸν νοῦ σου: Καλὸς εἶνε νὰ μπλέξω μαζί του, νοικοκυρόπουλο εἶνε, τὸν τρόπο του ἔχει, μὰ γιὰ νὰ μὴν ἀνοίξῃ αὔριο τὸ μάτια του 'σὰν περάση ἡ πρώτη στραβομάρα τῆς ἀγάπης καὶ ιδὴ μὲ τὶ παλιοτιγγάνα ἔχει νὰ κάνῃ, ἐγὼ νὰ τὸν κάνω νὰ θαρρέψῃ πῶς τάχας αὐτὸς μ' ἐπλάνεψε καὶ πῶς μὲ τὴς δικιαὶς του διαβολιλαῖς δέθηκε γιὰ πάντα μετ' ἐμένα. Τότες σοφίσθηκες νὰ μοῦ δώσης τὸ βοτάνι τῆς ἀγάπης 'ς τὰ χέρια μου. "Ηξερες πῶς μ' ἔβανες 'ς τὸν πειρασμὸν μὲ δαῦτο. Κι' ὅταν ἔφαγες τὴς τηγανίταις ποῦ σούδωκεν ἀνήδερη ἡ μάνα μου, κατάλαβες ἐσύ, διαβόλου στρίγγλα, πῶς ἦταν κοκκισμέναις μὲ τὸ φευτοβότανο κ' ἥθετες τάχας πλανεμένη ἀπὸ δαῦτο νὰ μὲ πλανέψῃς....

Καὶ ὁ Γιαννιώς ἐκάγχασε περιφρονητικῶς ἀπωθήσας τὴν κόρην. "Ητο σκότος καὶ δὲν ἦδυνκτο νὰ διακρίνῃ τὴν μορφὴν αὐτῆς, ἀλλως δὲν θὰ ἔμενεν ἀπτότητος ἐκ τῆς στυγνῆς ἐκφράσεως. "Ηκουσε μόνον τὴν ταχείαν καὶ ἀτακτὸν ἀνίπνοην αὐτῆς δύμοικαν πρὸς ἀνθρώπουν ἀσθμαίνοντος ἐκ δρόμου.

— Αγτὶ νὰ φυσᾶς τοῦ κάκου σὰν γύφτικο φυσερό, κάλλια νὰ πᾶς νὰ βοηθῆς τὸν σακάτη τὸν πατέρα σου 'ζτὴ δουλειά του. Μὴ μοῦ κάνης πάλι τίποτε φοβέραις πῶς θὰ ξεραθοῦν τὰ χέρια μου ἀμά ποῦ θ' ἀπλώσω 'ς ἀλλο κορμὶ καὶ θὰ καοῦν τὰ χείλια μου ἀμά ποῦ θὰ φιλήσω ἀλλο στόμα περὶ τὸ δικό σου. "Ο, τι περοῦ ἀπ' τὸ χέρι σου κάνε μου μὲ τὴς διαβολιλαῖς σου. Μὰ τήρα καλὰ νὰ μὴν ἀγγίξης μιὰ τρίχα ἀπ' τὸ κεφάλι τῆς σαστικῆς μου, γιατὶ μὰ τὸ χῶμα ποῦ πατῶ, μὰ τὸ ψωμὶ ποῦ τρώω, μὰ τὴν ἄγια Τριάδα ποῦ προσκυνῶ, θὰ σου ξερριζώσω ἀγνιστὴ μέσ' ἀπ' τὰ στήθια τὴν καρδιά σου νὰ τὴν δώσω 'ς τὰ σκυλιά.

— Τι καρτερᾶς τὸ λοιπόν; τί συλλογάσαι; ἵπεταξεν ἐκείνη διὰ φωνῆς στυγερᾶς καὶ βιαίως

ἀνέσπασεν ἐκ τοῦ σελαχίου τοῦ χωρικοῦ τὴν μάχιραν, ἵς ἡ λεπίς ἔλαμψεν ἐν τῷ σκότει ὅσον καὶ οἱ ὄφθαλμοι αὐτῆς. Πάρε τὸ μαχαίρι καὶ χτύπα! Καλὸ θὰ μοῦ κάνης, σχὶς κακό. Τὰ λόγια σου μὲ σπαράζουν 'σὰν χίλια μαχαίρια. Γλύτωσε μιὰ καὶ καλὴ ἐσύ ἀπὸ 'μένα κ' ἔγω ἀπ' τὴν ἀγάπη ποῦ μοῦ τρώει τὰ σωθικά. Μόνον τὴν καρδιά μου ἀν ξερριζώσῃς ἀπ' τὰ στήθια μου.... θὰ ξερριζώσῃς καὶ... ἀχ! ...

Η φωνὴ αὐτῆς ἐμπλάσσετο, ἐσβύννετο κατὰ μικρὸν καὶ μετὰ τους τελευταίους λόγους ἐδούπησε πεσούσα κατὰ γῆς σύσσωμος.

Καὶ ὁ Γιαννιώς ἔξαλλος, ὀγκεῶν ἃν ἐλιποθύμησεν ἢ ἐπλήγη διὰ τῆς μαχαίρας, οὐδὲ ἔκυψε καὶ πρὸς τὸ ἔκταδην κείμενον σῶμα, ἀλλ' ἐτράπη εἰς φυγήν.

Ἐν τῷ οἰκώ εὗρε πάντας κοιμωμένους· μικρὸς λύχνος ἐφωτίζε διὰ τρομώδους κυανοῦ φωτὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἰκου. Ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς τσέργας του ἐνδεδυμένος, ὅπως κατακλίνονται οἱ ἀγρόται, ἀλλὰ δὲν ἦδυνήθη νὰ κοιμηθῇ. Μόλις ἐκλεισε τὰ βλέφαρος φρικώδης ὄπτασία ἐζωγραφήθη πρὸ τοῦ τεταραγμένου λογισμοῦ του: ἡ ἀθιγγανὶς ἀγρία, ἡμίγυμνος, μὲ τὴν κόμην ἀκτένιστον καὶ λάμποντας τοὺς ὄφθαλμούς ἔσειε κατὰ τῆς μικρᾶς καὶ χαριέσσοντος Γιαννούλας ἀπειλητικὴν τὴν μάχαιραν καὶ ἐκείνη ἐπτομένη, τρέμουσα ἐζήτει προστασίαν ἐν τῇ ἀγκάλῃ αὐτοῦ.

Ο Γιαννιώς δρμεμφύτως ἤγγισε τὸ σελάχιον αὐτοῦ καὶ ἀνέωξεν ἐντρομός τοὺς ὄφθαλμούς ἡ μάχαιρα δὲν ἦτο ἐκεῖ. Ἐν τῇ σπουδῇ τῆς φυγῆς ἀφῆκεν αὐτὴν εἰς χεῖρας τῆς Ζευφύρας. Καὶ ιδέα φοβερὰ διηλύε τότε τοῦ λογισμοῦ του. "Αν αἴφνης ἡ ἀθιγγανὶς ἐπλήγη διὰ τῆς μαχαίρας, ἃν εὐρίσκετο τὴν πρωΐαν τὸ πτῶμά της ἐκεῖ παρὰ τὸ Τουρκομάνηματα, ἡ μάχαιρα θ' ἀνεγγωρίζετο ως ἀνήκουσα αὐτῷ καὶ θὰ συνελαμβάνετο ως φονεύς, χωρὶς νὰ δύναται κατ' οὐδένα τρόπον" ἀποδεῖξῃ τὴν ἀθωότητά του.

Διῆλθεν ὥρας θανατίμου ἀγωνίας, ὥρας αἰτίνες ἐφάνησαν εἰς αὐτὸν αἰῶνες. Χωροφύλακες ἀνακριταί, δικαστήρια, δῆμοις ἐκινοῦντο ως νευρόσπαστα ἐν τῷ σκιόφωτι τοῦ οἰκου. Μόλις ἡργυρώθησαν ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν αἱ σχισμαὶ τῆς στέγης, ἵνα ἀπαλλαγῇ τέλος τοῦ φρικώδους ἐφάλτου ἀπέρριψε τὸ κάλυμμα καὶ ἀψοφητεί ἐξελθὼν ἐσπευσεν εἰς τὴν θέσιν ὅπου κατέλιπε τὴν Ἀθιγγανίδα. "Αλλ' οὐδὲ τὸ σῶμα τῆς κόρης εὗρε πλέον ἐκεῖ, οὐδὲ τὴν μέλαχιν μάχαιραν.

[Ἔπειται τὸ τέλος.]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ